

Raadsvoorstel

Onderwerp: De toekomst van de huisvuilinzameling in de gemeente Albrandswaard in samenhang met het tarief afvalstoffenheffing	College Albrandswaard: 14-10-2014	Agendapunt:
Commissie:		e-mailadres opsteller:
Portefeuillehouder: Backbier, J.L.M.J.		Openbaar
BBVKenmerk: 98491		

Onderwerp

De toekomst van de huisvuilinzameling in de gemeente Albrandswaard in samenhang met het tarief afvalstoffenheffing.

Geadviseerde beslissing raad

1. akkoord te gaan met het verzamelen van restafval, GFT en de minicontainers voor papier door de NV MAR op basis van alleenrecht voor de periode 2015, 2016 en 2017, met een optie tot verlenging met twee jaar;
2. akkoord gaan met een verlaging van de afvalstoffenheffing met 15% en instemmen met de daaruit volgende wijziging begroting 2015.

Inleiding

De afgelopen jaren is door onze gemeente de wijze waarop de inzameling van huishoudelijk afval is vormgegeven bestudeerd. Nu komen wij tot een afronding. Wij concluderen dat het aangaan van een alleenrechtconstructie met de NV MAR, de beste methode is om de komende jaren onze doelstellingen tegen lage kosten te realiseren.

Rekening houden met risico's in de toekomst op het gebied van de afvalinzameling achten wij nu een verlaging van de afvalstoffenheffing van 15% verantwoord. Dat betekent ongeveer een kostenverlaging van 40 euro per huishouden, waardoor onze gemeente tot de goedkoopste gemeenten in de regio kan worden gerekend.

Eind 2017 zijn de consequenties bekend van landelijke en lokale ontwikkelingen op het gebied van de inzameling van afval. Wij achten dat het moment om besluiten te nemen over een verdere structurele of incidentele verlaging van de afvalstoffenheffing en de reserve.

Het beleidsterrein afvalinzameling is flink in beweging. Landelijk en lokaal komt er veel af op de gemeenten en bewoners. Grote opgaven zijn het verbeteren van de afvalscheiding, de lokale werkgelegenheid, duurzaamheid en hergebruik. Landelijk spelen het wel of niet afschaffen van onze statiegeldregeling, de introductie van nieuwe financiële incentives zoals stortbelasting en ketenvergoedingen, de verkoop van grote landelijke afvalinzamelaars, de invoering van de wet markt en overheid.

Deze landelijke thema's raken ook onze gemeente. Al enkele jaren zoeken we actieve samenwerking met Barendrecht, Ridderkerk en andere regiogemeenten. Dit heeft o.a. geleid tot een zeer scherp verwerkingstarief voor restafval.

In het kader van besparing, efficiency en doelmatigheid zijn de mogelijkheden om de inzameling van het huishoudelijk afval in BAR-verband te organiseren of uit te besteden nader onderzocht. Dit was onderdeel van het college-uitvoeringsprogramma 2011-2014.

Uit een verkenning door Active Professionals Afval en Milieu BV (Active Professionals) uit 2011 over het verzamelen huishoudelijk afval bleek dat een kostenbesparing van € 80.000 tot € 100.000,- door uitbesteding haalbaar lijkt. In opmaat naar de intensivering van de BAR-samenwerking hebben wij er voor gekozen de business case van de drie gemeenten af te wachten. Parallel hieraan hebben we een herijking van cijfers uit het onderzoek van Active Professionals laten uitvoeren.

De resultaten van dit onderzoek laten zien dat NV Milieuservices AVR-Ridderkerk (NV MAR) en NV Irado het beste passen bij de wensen van onze gemeente. Wij hebben besloten op basis van deze

marktverkenning van Active Professionals de samenwerkingsvariant met deze twee overheidsgedomineerde partijen verder te onderzoeken.

Nu hiervan de uitkomsten bekend zijn, is het moment aangebroken om keuzes te maken.

Beoogd effect

Handhaving van het kwaliteitsniveau voor de inzameling van restafval, GFT en de minicontainer voor papier tegen substantieel en structureel lagere kosten.

Argumenten

1.1 De keuze voor de NV MAR sluit het beste aan op de criteria en de uitgangspunten

Een samenwerking met de NV MAR blijkt uiteindelijk zowel qua prijs als kwaliteit het beste aan te sluiten bij onze criteria en uitgangspunten.

Het vermoeden van een substantieel financieel besparingspotentieel werd bevestigd. Sterker nog; het besparingspotentieel blijkt iets groter dan verwacht. De kosten nemen €115.000,- per jaar af.

- De NV MAR is beoordeeld op dienstverlening, mate van regie die de gemeente heeft, duurzaamheid en innovatie. Op deze kwalitatieve onderdelen scoort NV MAR goed. De gevoerde verificatiegesprekken met de NV MAR geven blijk van een robuuste en kundige partij.
- Met de samenwerking met de NV MAR kiezen wij voor de beste oplossing voor de gemeente Albrandswaard en blijft tegelijkertijd de weg naar verdere samenwerking met Barendrecht en Ridderkerk open.
- De gemeente is bevoegd op grond van de afvalstoffenverordening een alleenrecht op inzameling van huishoudelijk afval toe te kennen aan de NV MAR.
- De aanbieding van de NV MAR is gebaseerd op een samenwerking van 3 jaar met een optie tot het verlengen met 2 jaar. De kosten van deze 3 jaar met mogelijke verlenging leiden tot een structurele besparing en daarmee een verlaging van de afvalstoffenheffing voor de bewoners van Albrandswaard.

1.2 de keuze voor NVMAR maakt gezamenlijke inzameling in BAR-verband mogelijk;

Niet alleen Albrandswaard maar ook de gemeente Barendrecht is voornemens om de inzameling onder te brengen bij de NV MAR. De gemeente Ridderkerk is eigenaar (enige aandeelhouder) van de NV MAR. Dit betekent dat de NV MAR in 2015 de inzamelaar van restafval zal zijn voor alle drie BAR-gemeenten.

De wet Markt en Overheid stelt aan alleenrechtconstructies de voorwaarde dat gemeentelijke invloed geborgd is. Een belangrijk aspect van het onderzoekstraject in 2015 is de invloed van onze gemeente op de NV MAR goed te regelen. In 2015 zullen wij daarom nader onderzoek doen naar verdere efficiëntie en optimalisatie op het gebied van een gezamenlijke afvalinzameling. Zo kan er in 2016 een duurzame, ambitieuze en robuuste gezamenlijke organisatie operationeel zijn.

In het kader van landelijke wetgeving zal de invloed van Barendrecht en Albrandswaard binnen de NV MAR formeel geregeld moeten worden.

1.3 NVMAR zal gebruik maken van lokale werknemers

In het kader van lokale werkgelegenheid heeft de NV MAR toegezegd voor haar werkzaamheden binnen de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk gebruik te maken van medewerkers die woonachtig zijn binnen deze gemeenten. De NV MAR zal deze vraag ook stellen aan de uitzendbureaus waarvan zij personeel betreft.

2.1. Tariefsverlaging met 15% is een lastenverlichting voor burgers en behoud voldoende middelen over voor het opvangen toekomstige ontwikkelingen.

Wij streven naar een kostendekkende afvalstoffenheffing. De afgelopen jaren is een aanzienlijke reserve ontstaan. De belangrijkste reden van het groeien van de reserve is de voordelige aanbidding geweest van de verwerking van restafval. De gemeente heeft toen een zeer lage prijs gerealiseerd. Wij willen toe naar een zo laag mogelijke afvalstoffenheffing. Maar daarbij willen wij wel rekening houden met de mogelijke financiële effecten van landelijke en lokale beleidswijzigingen en bedrijfsvoeringsrisico's. Een verlaagd tarief voor de afvalstoffenheffing moet duurzaam zijn.

Op dit moment zijn de uitkomsten van de ontwikkelingen niet te voorspellen. Wij verwachten dat dit medio 2017 wel het geval zal zijn en komen dan opnieuw met een voorstel om de tarieven en de hoogte van de reserve vast te stellen., waarbij wij ons zullen inspannen om nogmaals de tarieven te kunnen verlagen.

Wij achten de huidige verlaging van 15% verantwoord. Dat levert per huishouden een voordeel op van ongeveer 40 euro.

2.2. Naast Lastenverlichting van 15 % ook financiële ruimte voor andere ambities uit collegeprogramma.

Lastenverlichting is een belangrijke collegeprioriteit. Maar deze collegeperiode willen wij ook flinke stappen zetten op het gebied van duurzaamheid, het verbeteren van de doorstroming op de arbeidsmarkt en hoogwaardige dienstverlening. Door samen te werken met maatschappelijke partners, burgers en andere gemeenten zijn deze grote ambities te realiseren.

Dienstverlening:

Het afval aanbestedstation is een belangrijke voorziening voor inwoners. In 2015 bekijken wij welke verbeteringen mogelijk zijn voor burgers in de dienstverlening. Het gaat dan zowel om de openingstijden van het afval aanbestedstation als het ophalen aan huis.

Duurzaamheid:

Hoewel onze gemeente al goede resultaten boekt op het gebied van afvalscheiding, is onze ambitie de resultaten nog verder te verbeteren. Met name op het gebied van hergebruik kunnen nog verbeteringen worden gerealiseerd. Hergebruik betekent niet alleen een reductie van de afvalstroom maar ook extra aanbod van betaalbare goederen voor mensen met weinig geld. Het is een aanvulling op ons sociale beleid.

Werkgelegenheid

In het kader van de Participatiewet leveren wij een forse inspanning om de afstand van werkzoekende mensen tot de arbeidsmarkt te vergroten. Het afval aanbestedstation en de verbetering van hergebruik bieden kansen om mensen werkervaring te laten opdoen.

Kanttekeningen:

1.1. U kunt ook kiezen voor Europees aanbesteden.

Wanneer u niet akkoord gaat met de samenwerking met de NV MAR zal de huidige inzameling door de BAR-organisatie worden gecontinueerd. De voertuigen zullen in eigendom blijven van de BAR-organisatie. Voor het beschikbaar hebben van voldoende personeel zal dan een Europese aanbesteding gedaan moeten worden.

1.2 Dit kan leiden tot verandering van aanbesteddagen

De NV MAR zal door middel van route-optimalisatie de kosten verminderen. Hierdoor kunnen zij onze gemeente een goed aanbod doen. Dit kan leiden tot veranderingen van aanbesteddagen.

1.3 Overeenkomst met huidige aannemer dient beëindigd te worden

In afwachting van een beslissing over de toekomstige wijze van afvalinzameling zijn er geen nieuwe personeelsleden meer aangenomen voor de inzameling. Om toch de inzameling te kunnen garanderen is al meerdere jaren gebruik gemaakt van medewerkers van een lokale ondernemer. Deze samenwerking zal worden beëindigd. In de huidige raamovereenkomst met de ondernemer is geen duidelijke opzegtermijn opgenomen. Het structureel continueren van de samenwerking in de NV MAR is niet mogelijk vanwege Europese aanbestedingsregels. Bij opzegging moet er een billijke opzegtermijn in acht worden genomen omdat er anders sprake is van strijdigheid met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Wij beëindigen de samenwerking daarom per 1 juli 2015.

2.1. Door nog onzekere toekomstige ontwikkelingen is het nog niet mogelijk om de reserve te verlagen

Het risicoprofiel van onze gemeente op het gebied van de inzameling is niet groot.

- De samenwerking met de NV MAR leidt tot een afname van de risico's omdat wij een vaste prijsafsprake maken.
- Er wordt een business case gemaakt voor de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk voor de doorontwikkeling van de Ridderkerkse NV MAR tot een professionele dienstverlener voor drie gemeenten. De uitkomsten zijn bekend medio 2015.

- De komende jaren zijn er wel de structurele financiële consequenties te verwachten door de ambities in ons college-uitvoeringsprogramma op het gebied van arbeidsmarkt, dienstverlening en duurzaamheid (zie bij kanttekeningen).

Onze risico's in de afvalverwerking zijn aanzienlijk groter.

- Onze gemeente heeft bij de aanbesteding voor de verwerking van restafval een historisch laag tarief behaald (circa €48,- in plaats van het oude tarief van circa €110,-). Dit tarief is lager dan de kostprijs van de verwerking. In eerdere jaren en daarna is dit tarief niet meer door gemeenten gerealiseerd. Bij een toekomstige aanbesteding moeten we minstens rekenen op een kostendekkend tarief van circa €60,-.
- Landelijke beleidswijzigingen maken dat er extra kosten gemaakt zullen moeten worden voor de afvalverwerking. Het kabinet overweegt de introductie van een stort- en verwerkingsbelasting. Deze extra kosten zullen uiteindelijk bij de gemeenten terecht komen. Op onze beurt zullen wij de kosten moeten doorbelasten aan de burgers.

Evaluatie/monitoring

De samenwerking wordt elk kwartaal ambtelijk getoetst. Jaarlijks worden de resultaten aan de portefeuillehouder aangeboden. De financiële resultaten worden, conform de afspraken, gerapporteerd via de P&C-cyclus.

Financiën

1. Samenwerking NVMAR

Onderstaande tabel laat zien dat de samenwerking met de NVMAR een structureel voordeel laat zien van €115.000,=

Opbouw van het structurele voordeel	2015	2016	2017
Kosten voor NV MAR	-390.000	-390.000	-390.000
Vermindering lasten personeel (intern en extern)	285.000	285.000	285.000
Vermindering lasten voor voertuigen	221.000	221.000	221.000
Voordeel	115.000	115.000	115.000

- *Frictiekosten voor o.a. de inhuur van de lokale aannemer en de detachering van de BAR-medewerker worden verrekend met de reserve afvalstoffenheffing omdat het geen structurele lasten betreft.*

2. Afvalstoffenheffing

Onderstaande tabel geeft overzicht van de tarieven bij een verlaging van 15%

	<u>Tarief nu</u>	<u>Tarief vanaf 1-1-2015</u>	<u>Tariefsontw.</u>
Meerpersoonshuishoudens	278,07	236,36	-15,00%
Eenpersoonshuishoudens	208,55	177,27	-15,00%
Woningen SWC	108,37	108,37	0,00%
Extra container grijs	130	130	0,00%
Extra container groen	65,54	65,54	0,00%

Bovenstaande tariefsaanpassing levert een daling van de inkomsten op van ongeveer €365.000,-

Eigendom

Formeel zijn de vuilniswagens, net als alle andere voertuigen, eigendom van de BAR-organisatie. Na vaststelling van dit raadsvoorstel zal de BAR-organisatie de voertuigen verkopen aan de NV MAR. Omdat de inzameling van huishoudelijk afval onderdeel uitmaakt van het gemeentelijke maatwerkpakket zullen de (positieve) financiële consequenties met onze gemeente worden verrekend.

Juridische zaken

Huishoudelijk afval is een dienstenopdracht gebaseerd op een wettelijke taak van algemeen belang. Op basis van de artikel 2.24 van het algemeen wetboek mag een gemeente het alleenrecht op de inzameling van huishoudelijk afval toekennen aan een overheidsgedomineerde partij. In ons geval is dat de NV MAR.

De alleenrechtconstructie wordt na vaststelling van dit raadsvoorstel geformaliseerd. Het college zal deze formalisatie uitvoeren door aanpassing van het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening.

Personele/organisatorische aspecten:

Huidig Personeel van de BAR-organisatie wordt door NVMAR ingezet

In de BAR-organisatie is nu nog één persoon werkzaam voor de inzameling van huishoudelijk afval. Het betreft een chauffeur. Hij zal naar de NV MAR worden gedetacheerd om daar zijn werkzaamheden voort te zetten, zolang hij in dienst is van de BAR-organisatie. Zo wordt voorkomen dat een medewerker zijn baan verliest of boventallig wordt. Met de NV MAR is afgesproken dat dit in de definitieve opdracht aan NV MAR wordt meegenomen

Communicatie/participatie na besluitvorming

De inhoud en aanleiding van het besluit zullen aan de burgers via de gebruikelijke media worden meegedeeld. Op de gemeentepagina zal hier aan extra aandacht worden besteed.

Wanneer de aanbieddagen wijzigen zal hierover duidelijk via huis-aan-huis communicatie en de reguliere media aandacht worden besteed.

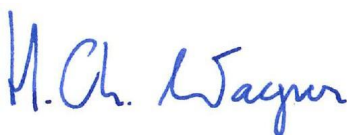
Bijlagen/ter inzage liggende stukken

1. Zaak Eindrapportage actief professional oktober 2014 (100465)
2. Raadsbesluit: De toekomst van de huisvuilinzameling in de gemeente Albrandswaard in samenhang met het tarief afvalstoffenheffing (101493)

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Hans-Christoph Wagner